

УДК 347.956+347.94

О.М. ТРАЧ, Хмельницький університет управління та права

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ДОКАЗУВАННЯ В СУДІ АПЕЛЯЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЇ

Ключові слова: апеляційний суд, докази, нові докази, апеляційна скарга, зазначення доказів, подання доказів, форма, строк

Доказування в суді апеляційної інстанції має свою специфіку, що обумовлено сутністю та значенням апеляційного провадження. Апеляційний суд досліджує лише ті докази, які судом першої інстанції були досліджені з порушенням встановленого порядку або в дослідженні яких було неправомірно відмовлено. ЦПК України встановлює також можливість подання до суду апеляційної інстанції нових доказів. Апеляційний суд досліджує нові докази, якщо їх неподання до суду першої інстанції було зумовлено поважними причинами. Встановлення обмежень, умов щодо здійснення вказаного права в ЦПК України свідчить про закріплення в національному законодавстві неповної апеляції.

Надання можливості подання нових доказів до суду апеляційної інстанції чи встановлення заборони їх подання, як спеціальна ознака апеляційного провадження, виступає об'єктом досліджень у працях О.О. Борисової. Певні аспекти вказаної проблеми висвітлювали в контексті аналізу права апеляційного оскарження П.І. Шевчук, В.В. Кривенко, Л.Є. Гузь, М. Сірий, І. Ємельянова. Однак у вказаних роботах розглядаються лише окремі аспекти проблеми, що досліджується, не приділяється увага специфіці доказування в суді апеляційної інстанції, окремим його етапам. Недостатня дослідженість особливостей доказування в суді апеляційної інстанції, важливість вказаної проблематики для правозастосовчої практики свідчать про необхідність висвітлення окремих аспектів доказування в апеляційному суді пов'язаних із

зазначенням, поданням нових доказів.

Ця робота має своєю ціллю дослідження теоретичних та практичних проблем щодо зазначення, подання нових доказів у суд апеляційної інстанції як етапів доказування. Для досягнення даної мети визначені такі завдання: комплексний аналіз норм ЦПК України, іноземного законодавства, що регламентують зазначення, подання нових доказів до суду апеляційної інстанції, визначають їх процесуальну форму, аналіз порядку подання нових доказів, темпоральних меж реалізації права на подання нових доказів, розробка пропозицій по удосконаленню цивільного процесуального законодавства.

Право на подання нових доказів може бути здійснене лише у порядку, встановленому законом. У зв'язку з цим необхідно зупинитись на процесуальній формі його реалізації. Так, О.О. Борисова зазначає, що при неповній апеляції, в силу характеризуючих її ознак, подання нових доказів можливе тільки в апеляційній скарзі або поясненнях (запереченні) на неї. Тільки на подані таким чином докази можна буде посилатися в суді апеляційної інстанції. А. Ріхтер відмічає як досить суттєву для досягнення цілей швидкого і правого суду вимогу своєчасного надання нових посилань в документах сторін, "тому що таким способом попереджаються небезпечні в останній інстанції неочікувані напади сторін один на одного зненацька".

Із цього випливає, що нові докази можуть бути подані тільки в письмовій формі. Таким чином, при неповній апеляції апеляційний суд може дозволити посилатись лише на ті нові докази і обставини, які були зазначені в апеляційній скарзі і відповіді на неї. Це правило пов'язане з зазначеним раніше загальним правилом неповної апеляції - заборони після судової доповіді приймати які-небудь незазначені в письмових актах посилання на фактичні дані [1, с.85-86]. Проте, на нашу думку, неможливо погодитись з вказаною позицією О.О. Борисової, оскільки зазначення та подання доказів не можливо ототожнювати, вони виступають різними етапами

доказування. Крім того, законодавство не містить обмежень щодо дослідження в апеляційному суді лише певних засобів доказування, а тому усі докази можуть бути зазначені в апеляційній скарзі та поданні до суду за умови дотримання вимог ст.ст.295, 303 ЦПК України. Передбачені ЦПК України засоби доказування не можуть бути виражені усі у письмовій формі. Тому слід погодитись з твердженням щодо зазначення нових доказів у письмовій формі, оскільки апеляційна скарга визначає межі розгляду справи апеляційним судом. На необхідність зазначення нових доказів у скарзі вказує також ст.295 ЦПК України. Стосовно подання доказів цивільне процесуальне законодавство не встановлює обов'язку вчинити вказану процесуальну дію одночасно із поданням апеляційної скарги. Крім того, у осіб, які беруть участь у справі, можуть виникати труднощі із збором та поданням доказів до апеляційного суду. Тому на нашу думку, клопотання про витребування доказів судом має міститись в апеляційній скарзі, в іншому ж випадку апеляційний суд повинен відмовити у задоволенні заяви про витребування доказів, оскільки це призведе до виходу за межі розгляду справи.

М. Сірий також зазначає, що нові докази апеляційний суд може прийняти до розгляду лише тоді, якщо на них є посилання в апеляції чи відповіді на апеляцію [2], при цьому не здійснюється посилання на вид апеляційного провадження. Він вказує на те, що якщо судова система передбачає можливість подвійної апеляції, то можна допускати й прийняття апеляційним судом до розгляду доказів, що мають статус нововиявлених у період апеляційного оскарження обставин [2].

Проте у процесуальне законодавство слід внести зміни та зазначити, що у тому випадку, коли докази виражені у письмовій формі, вони обов'язково мають подаватись одночасно із апеляційною скаргою. Положеннями вказаного змісту необхідно доповнити ст.295 ЦПК України. Встановлення письмової форми зазначення, подання доказів, нових дока-

зів забезпечує можливість іншим особам, які беруть участь у апеляційному провадженні, ознайомитись з ними до початку розгляду апеляційної скарги по суті.

За правилами ст.296 ЦПК України докази, нові докази, зазначаються в апеляційній скарзі, можуть додаватись до неї та подаються разом з апеляційною скаргою через суд першої інстанції, який ухвалив оскаржуване судове рішення.

Щодо питання процедури подачі апеляційної скарги у літературі висловлюються різні точки зору. До прийняття нового ЦПК України, коли апеляційна скарга подавалась через суд першої інстанції, який наділявся правом оцінки скарги встановленим законом вимогам і правом її повернення вказувалось на те, що такий підхід необхідно докорінно змінювати, з метою недопущення зловживань з боку місцевих судів, що може мати своїм наслідком позбавлення осіб права апеляційного оскарження [3, с.18]. Проте, в кримінальному процесі, вказувалось навпаки на необхідність зобов'язати місцеві суди вирішувати питання про відмову в прийнятті апеляції до розгляду і не відкладати це до попереднього розгляду в апеляційному суді [4, с.59]. І. Ємельянова вказує на те, що скарга має подаватись безпосередньо до суду апеляційної інстанції, який буде витребувати справу із суду першої інстанції. А для того, щоб останній не зміг у зв'язку з відсутністю інформації про оскаржуване рішення звернути його до виконання, необхідно передбачити обов'язок сторони одночасно направляти копію апеляційної скарги в суд першої інстанції [3, с.18]. С.Я. Фурса також вказує на необхідність подачі апеляційної скарги безпосередньо до суду апеляційної інстанції. Це ліквідує наявну протидію суду першої інстанції, який намагається будь-яким чином не допустити скаргу до апеляційної інстанції, затримати її, усуне негативні риси сучасного судочинства, коли в матеріалах справи з'являються нові документи вже після винесення рішення, тобто знищуються всі матеріали, які викривають неправомірність дій суду першої інстанції. Чинна проце-

дура подачі апеляційної скарги позитивна лише в тому контексті, що суддя знайомлячись із апеляційною скаргою, буде задумуватись над власними помилками [5, с.36, 39-40; 6, с.794]. Слід зазначити, що подання апеляційної скарги на рішення нижчих судів безпосередньо вищим судам вперше на українських землях було закріплене Указом від 17.09.1720 року в Указі про порядок подачі апеляційної скарги [7, с.94]. Подання апеляційної скарги безпосередньо до апеляційного суду закріплено у законодавстві більшості європейських країн, зокрема у § 519 ЦПК Німеччини [8], ст.902 ЦПК Франції [9], ст.633 ЦПК Естонії [10]. Згідно із ст.208 ЦПК Вірменії апеляційна скарга направляється в Апеляційний суд, а копія скарги - в суд першої інстанції, що ухвалив рішення [11, с.331]. У більшості ж пострадянських країн право апеляційного оскарження реалізується так як і в Україні через суд першої інстанції, наприклад, Казахстані (ст.334 ЦПК) [12], Грузії (ст.367 ЦПК) [11, с.345], Киргизстані (ст.316 ЦПК) [11, с.358], Молдові [13]. Проте відповідно до ЦПК Молдови, Киргизстану подання апеляційної скарги безпосередньо до апеляційної інстанції не є перешкодою для її розгляду.

Слід зазначити, що ЦПК України, як і ГПК України, не передбачає, як вірно підкреслює М. Тітов, ситуації та її наслідків, коли апеляційна скарга подана не у встановленому порядку, а одразу до апеляційного суду [14, с.123]. На думку М.Ф. Стахурського, апеляційний господарський суд в цьому випадку не вправі повернути апеляційну скаргу [15, с.88]. Подання апеляції на вирок безпосередньо до апеляційного суду на практиці виступає однією з поважних причин для відновлення строку апеляційного оскарження [16, с.54]. На нашу думку, ст.296 ЦПК України необхідно доповнити наступними положеннями «суддя встановивши, що заяву про апеляційне оскарження та (або) апеляційну скаргу подано з порушенням встановленого цим Кодексом порядку, постановляє ухвалу про їх повернення».

Дані про обставини, що містяться у нових доказах і мають істотне значення для справи, можуть за чинним законодавством бути підставою для вчинення процесуальних дій, які складають зміст повноважень суду апеляційної інстанції [17, с.35].

Надання нових доказів одночасно з апеляційною скаргою або з поясненнями на останню також було закріплене ще у Статуті цивільного судочинства 1864 року.

Таким чином, закріпивши письмову форму зазначення нових доказів (тобто, у апеляційній скарзі), законодавець тим самим встановив й часові обмеження здійснення цього права. Оскільки відповідно до ч.1 ст.300 ЦПК України особа, яка подала апеляційну скаргу, має право доповнити чи змінити її протягом строку на апеляційне оскарження, то, в свою чергу, нові докази можуть бути зазначені в межах вищевказаного строку. Після закінчення цього строку суд відмовляє у задоволенні клопотання щодо залучення до справи нових доказів з тієї причини, що після спливу даного строку межі розгляду справи встановлено. Таким чином, момент з якого розпочинається та завершується обчислення строку має вирішальне значення. Щодо першого, то в судовій практиці застосовуються положення ст.69 ЦПК України й строк апеляційного оскарження обчислюється з наступного дня. Проте суди касаційної інстанції при перегляді ухвал про відмову в поновленні строку апеляційного оскарження, здійснюючи обчислення строку інколи посилаються не на дату проголошення, а на дату ухвалення судового рішення, що не відповідає чинному ЦПК України [18, 19]. В науковій літературі щодо цього питання відсутні єдині підходи. Зокрема, В.М. Кравчук, О.І. Угриновська зазначають, що початком перебігу цього строку, виходячи із положень ст.218 ЦПК України, є наступний день після визначеного судом дня для ознайомлення з повним рішенням суду. Це обумовлено тим, що підставами для скасування рішення суду є його незаконність, необґрунтованість, які, власне, викладаються в мотивувальній час-

тині рішення суду, складання якої може бути від терміновано [20, с.735-736].

У одному із судових рішень, вказується, що строк апеляційного оскарження слід обраховувати з дня ознайомлення з повним рішенням, у зв'язку з чим суд вищестоящої інстанції вказав на порушення в цьому випадку норм процесуального права [21]. Верховний Суд України у одному із рішень вказав, що пропущення строку апеляційного оскарження у зв'язку з неможливістю протягом тривалого часу отримання повного тексту судового рішення з вини працівників суду є поважною причиною, виступає підставою для його поновлення [22]. Згідно з ЦПК РФ (ст.321) даний строк відліковується з дня прийняття мировим суддею повного рішення [23]. В літературі пропонується, правда щодо кримінального судочинства обчислювати строк апеляційного оскарження з часу повного оформлення справи головуючим, тобто коли виготовлено копії судового рішення, протокол судового засідання і справа здана до канцелярії суду. На думку О.Ю. Костюченко це дасть можливість суб'єктам оскарження реалізувати своє право на оскарження рішення суду після ознайомлення з цим рішенням у письмовому вигляді [24; 16, с.47]. Висловлюється й думка, що строк необхідно обчислювати не з моменту проголошення рішення, як це визначено ЦПК України, а з моменту отримання копії рішення. Це пов'язано із тим, що по-перше, сторона могла бути відсутня у залі судового засідання під час проголошення рішення, по-друге, навіть у випадку присутності в залі при проголошенні особа часто не спроможна належним чином підготувати апеляційну скаргу, по-третє, копія рішення може бути надіслана особі несвоєчасно [3, с.18; 25, с.7]. На законодавчому рівні вказується на необхідність внесення змін до ЦПК України щодо направлення копій судового рішення, зокрема, направлення останніх усім особам, які брали участь у справі, не залежно від їх присутності у судовому засіданні [26, 27].

Слід зазначити, що необхідно встановити

окрему норму щодо відліку строку апеляційного оскарження для осіб, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їх права та обов'язки. Оскільки точка відліку не може бути такою, яка встановлена для осіб, які брали участь у справі. Такий строк, має обраховуватись з часу коли особа дізналась або повинна була дізнатись про таке порушення. Це буде спонукати суд та осіб, які беруть участь у справі, не приховувати фактів заінтересованості осіб, на права та обов'язки яких може вплинути рішення [6, с.789].

Момент, з якого слід обчислювати початок строку апеляційного оскарження у законодавстві різних країн вирішене не однозначно: в ЦПК Естонії - з дня ухвалення рішення (ст.307) [10], в ЦПК Франції - з моменту доведення до відома сторін, якщо в силу спеціальної вказівки суду цей строк не обраховується з дня прийняття постанови (ст.528) [9], в ЦПК Казахстану (ст.334) [12], Киргизстану (ст.316) - після постановлення рішення в остаточній формі [11, с.358], ЦПК Молдови - після постановлення рішення, а для осіб, які не брали участі у справі, - з дня вручення копії резолютивної частини рішення (ст.282) [13], ЦПК Грузії - з моменту вручення рішення стороні (ст.369) [11, с.345], в ЦПК Німеччини (§ 517) [8].

На нашу думку, до ЦПК України необхідно внести зміни та передбачити можливість реалізації права апеляційного оскарження з наступного дня після отримання копії судового рішення. Копія рішення, ухвали суду першої інстанції надсилається усім особам, які беруть участь у справі.

У зв'язку з запровадженням у новому ЦПК України двоетапної процедури порушення апеляційного провадження початок перебігу строку на подачу апеляційної скарги, як правило, виникає з моменту подання заяви про апеляційне оскарження (ст.294 ЦПК України). Проте апеляційна скарга може бути подана без попереднього подання заяви, якщо скарга подається у строк, встановлений для подання заяви про апеляційне

оскарження.

Слід зазначити, що положення ст.294 ЦПК України ставлять сторін у нерівне становище у разі одночасного оскарження ними судового рішення та при попередній подачі заяви однією стороною в останній день початку перебігу строку на подачу заяви, а іншою - в перший день цього строку. Таким чином, остання сторона вказаними діями скорочує собі загальний термін апеляційного оскарження. У зв'язку з цим необхідно внести зміни до ст. 294 ЦПК України та закріпити початок перебігу строку на подачу апеляційної скарги з моменту закінчення строку на подачу заяви на апеляційне оскарження, а не з моменту подання вказаної заяви [28, с.65].

Крім того, в науковій літературі вказується на невідповідність положень ст.294 ЦПК України щодо необхідності подання до суду заяви про апеляційне оскарження положенням п.8 ст.129 Конституції України, оскільки останні не містять будь-яких передумов для подання апеляційної скарги [29, с.77]. З цієї точки зору неможливо погодитись, оскільки норми Основного Закону не передбачають форму реалізації права апеляційного оскарження. Зміна підходів щодо визначення його форм у чинному ЦПК України сприяє оперативному захисту прав, свобод та інтересів, оскільки передбачає можливість набрання рішенням законної сили у короткі строки.

Згідно зі ст.131 ЦПК України сторони зобов'язані подати свої докази чи повідомити про них суд до або під час попереднього судового засідання у справі. Докази, подані з порушенням вказаних вимог, не приймаються якщо сторона не доведе, що докази подано несвоєчасно з поважних причин.

Можливо закріплення письмової форми зазначення, та, як правило, подання нових доказів є не досить виправданим, на що іноді вказують деякі науковці. Однак, закріплюючи можливість надання нових доказів у вищевказаних випадках, тобто шляхом зазначення їх у апеляційній скарзі, запереченні на

неї, законодавець тим самим встановив спосіб стимуляції осіб, які беруть участь у справі, до подачі нових доказів на початкових етапах процесу в суді апеляційної інстанції. Це, в свою чергу, також сприяє швидкому розгляду справи, оскільки надання такої можливості на більш пізніх етапах розгляду досить часто може призводити до відкладення розгляду справи. Закріплення вказаної норми перешкоджає особам, які беруть участь у справі, притримувати докази. Крім того, письмова форма є виправданою беручи до уваги те, що явка осіб, які беруть участь у справі, є не обов'язковою (ст.305 ЦПК України).

Отже, закріплення письмової форми зазначення, подання нових доказів до суду апеляційної інстанції активізує осіб, які беруть участь у справі, в суді першої інстанції, і як наслідок, попереджає "притримування" доказів, затягування процесу, визначає часові межі здійснення права на подання нових доказів (протягом строку апеляційного оскарження), сприяє виконанню судом апеляційної інстанції завдань щодо перевірки законності та обґрунтованості рішень, ухвал суду першої інстанції, що не набрали законної сили.

Проведене дослідження спонукає до розгляду низки правових питань. Тому подальші розвідки з цієї проблематики вбачаються в детальному дослідженні суб'єктів реалізації права подання нових доказів до суду апеляційної інстанції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Борисова Е. А. Апелляция в гражданском и арбитражном процессе / Е. А. Борисова. - М. : Юридическое бюро «Городец», 1997. - 160 с.
2. Сірий М. Система перегляду судових рішень в Україні : погляд у майбутнє / М. Сірий // Юридичний журнал. - 2003. - № 3. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=18>.
3. Ємельянова І. Апеляційний і касацій-

ний перегляд судових рішень в цивільному судочинстві: теоретичні та практичні аспекти / І. Ємельянова // Право України. - 2004. - № 2. - С. 16-21.

4. Шевченко Т. В. Нагальні проблеми апеляційного розгляду кримінальних справ / Т. В. Шевченко // Вісник Верховного Суду України. - 2003. - № 4 (38). - С. 49-59.

5. Фурса С. Я. Цивільний процес України : проблеми і перспективи : наук.-практ. посібник / С. Я. Фурса, С. В. Щербак, О. І. Євтушенко. - К. : Видавець Фурса С. Я. ; КНТ, 2006. - 448 с.

6. Фурса С. Я. Цивільний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар : у 2 т. / С. Я. Фурса, Є. І. Фурса, С. В. Щербак ; за заг. ред. С. Я. Фурси. - К. : Видавець Фурса С. Я. ; КНТ, 2006 - (Серія «Процесуальні науки»). Т. 1. - 2006. - 912 с.

7. Чернушенко Є. А. Апеляційне оскарження судових рішень у цивільному процесі на українських землях / Є. А. Чернушенко // Судова апеляція. - 2005. - № 1. - С. 84-98.

8. Гражданское процессуальное уложение Германии = Deutsche Zivilprozessordnung mit Einfuhrungsgesetz: Ввод. закон к Гражд. процессуальному уложению : пер. с нем. / [В. Бергман, введ., сост.]. - М. : Волтерс Клувер, 2006. - 472 с. - (Серія "Германские и европейские законы", кн. 3).

9. Новый Гражданский процессуальный кодекс Франции / пер. с франц. В. Захватаев ; предисловие: А. Довгерт, В. Захватаев ; отв. ред. А. Довгерт. - К. : Истина, 2004. - 544 с.

10. Tsiviilkohtumenetluse seadustik [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=782718#>.

11. Васильев С. В. Гражданское судопроизводство государств-участников СНГ / С. В. Васильев. - Х. : Харьков юридический, 2008. - 512 с.

12. Гражданский процессуальный кодекс Республики Казахстан : от 13.07.1999 г. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://base.zakon.kz/doc/lawyer/?doc_id=1013921.

13. Гражданский процессуальный кодекс Республики Молдова : от 30.05.2003 г.

[Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://old.justice.md/lex/document_rus.php?id=0E1FB218:0F5000A3.

14. Тітов М. До реформи господарського судочинства / М. Тітов // Право України. - 2002. - № 2. - С. 120-125.

15. Стахурський М. Ф. Апеляційне провадження у господарському судочинстві / М. Ф. Стахурський // Судова апеляція. - 2006. - № 1 (2). - С. 80-96.

16. Костюченко О. Ю. Порядок і строки апеляційного оскарження у кримінальному судочинстві України / О. Ю. Костюченко // Судова апеляція. - 2006. - № 3 (4). - С. 43-56.

17. Шевчук П. І. Апеляційне провадження за новим цивільним процесуальним законодавством / П. І. Шевчук, В. В. Кривенко // Вісник Верховного Суду України. - 2001. - № 4 (26). - С. 30-39.

18. Ухвала Апеляційного суду Житомирської області : від 24.12.2007 р. (справа № 33ц-1054к07) // Архів Апеляційного суду Житомирської області.

19. Ухвала Апеляційного суду Житомирської області : від 09.01.2008 р. (справа № 33ц-65к8) // Архів Апеляційного суду Житомирської області.

20. Кравчук В. М. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України / В. М. Кравчук, О. І. Угриновська. - К. : Істина, 2006. - 944 с.

21. Ухвала Апеляційного суду Житомирської області : від 28.11.2007 р. (№ 33ц-436к07) // Архів Апеляційного суду Житомирської області.

22. Ухвала Верховного Суду України : від 10.10.2007 р. (справа № 6-11536св07) // Архів Верховного Суду України.

23. Комментарий к Гражданскому процессуальному кодексу Российской Федерации / С. А. Алехина, А. Т. Боннер, В. В. Блажеев и др. ; отв. ред. М. С. Шакарян. - М. : ТК Велби, Проспект, 2003. - 752 с.

24. Костюченко О. Ю. Апеляційне оскарження судових рішень у кримінальному процесі України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.09

“Кримінальний процес і криміналістика; судова експертиза” / О. Ю. Костюченко - К., 2005. - 18 с.

25. Шевчук П. І. До питання створення та дії апеляційних судів у судовій системі України / П. І. Шевчук // Адвокат. - 1998. - № 2. - С. 5-11.

26. Проект Закону “Про внесення зміни до статті 216 Цивільного процесуального кодексу України (щодо видачі копій рішень сторонам та третім особам)” (від 05.08.2003 р., реєстр. № 4035) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_

1?id=&pf3511=15643.

27. Прядко Д. Копії судових рішень мають отримувати всі учасники процесу / Д. Прядко // Юридичний журнал. - 2003. - № 9 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=792>.

28. Вовк С. В. Про деякі проблемні питання ЦПК України / С. В. Вовк // Судова апеляція. - 2006. - № 1 (2). - С. 61-65.

29. Бородін М. М. Проблемні питання апеляційного оскарження судових рішень за новим Цивільним процесуальним кодексом України / М. М. Бородін // Судова апеляція. - 2006. - № 1 (2). - С. 76-79.

Трач О. М. Окремі питання доказування в суді апеляційної інстанції / О. М. Трач // Форум права. - 2008. - № 3. - С. 490-496 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2008-3/08tomsai.pdf>

Розкрито теоретичні та практичні проблеми, пов'язані із зазначенням, поданням нових доказів у суд апеляційної інстанції. Проаналізовано порядок зазначення та подання нових доказів до апеляційного суду. Обґрунтовано, що письмова форма зазначення нових доказів обумовлює часові межі здійснення цього права (протягом строку апеляційного оскарження), розглянуто її значення.

***

Трач О.М. Отдельные вопросы доказывания в суде апелляционной инстанции

Раскрыто теоретические и практические проблемы, связанные с указанием, подачей новых доказательств в суд апелляционной инстанции. Проанализирован порядок указания, подачи новых доказательств в апелляционный суд. Обосновано, что письменная форма указания новых доказательств обуславливает временные рамки реализации этого права (в течение срока апелляционного обжалования), рассмотрено ее значение.

***

Trach O.M. Some Questions of Proving in the Court of Appellate Instance

Theoretical and practical problems, related to pointing, presentation of new proofs, in the court of appellate instance, are in-process exposed. The order of pointing and presentation of new proofs in an appeal court is analyzed. In-process grounded, that the writing form of pointing of new proofs stipulates the temporal scopes of realization of this right (during the term of statutory appeal), its value is considered.